

KYRKNYCKELN

Församlingsblad för Leksand, Djura och Siljansnäs

Nr 1 2014

Stilla veckan

– en inre resa dag för dag
i ord och bild.

INNEHÅLL

Att älskas fram

Tankar om Miklael Mogrens Bok

Från hjärta till hjärta

Om äktheten i TV-gudstjänster

En mässa tar form

Bibelworkshop i Djura

Stilla Veckan

– en inre resa dag för dag

Viljan till liv

Tro och vetenskap

Från stentavlor till SMS

Konfirmanderna

Herdens ruta

Att vara kristen

Personalnytt

Gudstjänster

Stilla veckans gudstjänstliv

Redaktören tar till orda

Så här års är det inte ovanligt att man börjar planera sommaren och semestrar. Det är sällan vi faktiskt har tid att bara vara här i nu-et. Stilla veckan erbjuder detta. Att fira påsk har länge i min familj varit förknippat med att måla ägg, pynta påskris, äta mängder av godis och kanske delta i påskaftonsgudstjänsten. Under senare tid har jag förstått att påsken är en resa som berör mig. Att bara fira själva påskhelgen är som att rycka lös något ur ett större sammanhang. Påsken handlar om mig och dig och vår upprättelse genom Jesus Kristus död och uppståndelse. Vi medicinerar gärna bort ångslan och sorg eller läser mängder av själv-hjälpsböcker för att bli populär eller öka självkänslan. Men hur många böcker finns det som visar oss hur det är att vara en bra vän, en god medmänniska? Hur tryggt är det inte att få höra någon säga när man är riktigt ledsen; ja gråt du det är helt ok! Kristus är närvarande i världen som den är och om vi tillåter det får det gudomliga plats inom oss.

Ingrid del Castillo

KYRKNYCKELN

Nr 1. 2014

Församlingstidning för
Leksand, Djura och Siljansnäs

Kyrkallén 23, 793 31 LEKSAND
Tfn: 0247-807 00

REDAKTION:

Ingrid del Castillo
John Sund, ansv. utgivare

REDAKTÖR:

Ingrid E. del Castillo

TRYCK: Strålns Tryckeri, Falun

Upplaga: 7000 ex

BILDOMSLAG: "Ängeln vid graven", från påskvandringen i Siljansnäs 2013.

Foton där namn inte anges är tagna av Ingrid del Castillo

Sagt och gjort

-Nyheter i korthet

Donation

Karis Lennart Andersson från Siljansnäs, har i sitt testamente donerat 500 000 kronor för instiftande av en minnesfond. Den årliga avkastningen går till förskönande av Siljansnäs kyrkogård och kyrka.

Inträde och utträde

Under 2013 valde 8000 att gå med i Svenska kyrkan. Det är det högsta på 2000-talet. De flesta är konfirmander som har döpts inför konfirmationen. Men, kyrkan har ett fortsatt stort medlemstapp. Det är mest män i 21-40 år som lämnar kyrkan. I fjol hade Leksands pastorat 102 utträden och 16 inträden. Att värva medlemmar är inget som kyrkan ägnar sig åt. Det är snarare vad vi gör och hur det synliggörs som kan få kyrkan här i bygden att bli relevant. Samordningen av flyktingguider för nyanlända, öppen barn- och ungdomsverksamhet, kör- och musikliv för barn och vuxna, insamlingar, punktinsatser för familjer och gemenskapsfrämjande aktiviteter som gröttfrukostar är några exempel.

Resa till Ghimes

Leksands församling har sedan början av 90-talet en vänort i Rumänien som heter Ghimes –motsvarigheten till våra typiska dalabyar, fast förflyttad till 40-50-talets Sverige. Den 25 maj besöker en grupp från Leksand till den rumänska vänorten.

Det är viktigt att behålla kontakten och faderskapet. "När människor visar nyfikenhet är en resa som denna ett sätt att få projektet att leva vidare." säger Kersti Jobs-Björklöf, som varit med från allra första början. Gruppen kommer bl. a. att närvara vid en studentexamen. Andrea Oltean från Ghimes har fått hjälp att fullfölja sin gymnasiala utbildning. Föreningen *Från By till By* i Leksand driver tillsammans med organisationen *New Hope* ett tandvårdsprojekt sedan 2011 för att förbättra tandhälsan för barn. Många församlingsbor i Leksand stöder regelbundet befolkningen i Ghimes. Förra året samlades det in drygt 230 000 kronor. Det finns inga mellanhänder eller administrativa avgifter, utan pengarna går direkt till de behövande familjerna.

Prästgården i Siljansnäs. Timmerstommen från 1876 är blottad efter att entrén tagits bort.

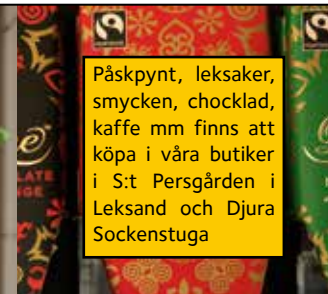
Bygget håller rimlig budget

Ombyggnationen av prästgården till församlingshem fortlöper enligt plan. Den totala konstanten inklusive ändrings och tilläggsarbeten uppgår till 11.9 miljoner kronor. Den gamla röd-

falufärgade timmerstommen tittar fram genom murbruket efter att entrén rivits. Nivå skillnader i golvet måste justeras men några större problem har man inte stött på. Den kostnadsökning från det ursprungliga anslaget på 11,5 miljoner kronor anses vara rimligt med tanke på byggnadens ålder.

RÄTTVIS HANDEL

Stöd en rättvis världshandel med rättvisa villkor, för producenter i utvecklingsländer.

Påskpynt, leksaker, smycken, chocklad, kaffe mm finns att köpa i våra butiker i S:t Persgården i Leksand och Djura Sockenstuga

Att älskas fram

Kärnan i Mikael Mogrens bok *Livets helighet** påverkar vardagen. Gudomlighet i våra liv är förutsättningen för vår och andras utveckling. Därför angår kristen tro och kyrka oss och andra.

Barnen trilskar och tidspressen får bågaren att rinna över..."Men mamma då, utbrister äldsta flickan, du vänder Gud ryggen!". Där fick jag tillbaka –moralkakan som jag delade ut häromdagen.

FÖRESTÄLLNINGEN OM DET gudomliga är förutsättningen för att älskas fram som författaren Mikael Mogren uttrycker det. Han kallar det *Grundflödet* i sin bok *Livets helighet*. Gud älskar fram skapelsen och ur materia bli vi individer. För ett barn som växer upp i en kärlekslös tillvaro tar framälskandet längre tid. Och visst vänder vi Gud ryggen när vi inte behandlar varandra väl. Vi blockerar också kontakten med det heliga och oss själva.

FRAMÄLSKANDET KRÄVER TÅLAMOD, delaktighet, närvaro och äkthet. Men det är inte meningen att vi ska gå igenom livet av egen kraft. Vårt beroende av Gud ingjuter kraft. Det är just det som gör att kristen tro är angeläget för oss. Påskens budskap handlar just om att det finns en väg ut ur det svåra. Att acceptera livet som det är, är inte enkelt. "Kristus är närvarande i världen som den är" skriver Mogren i sitt kapitel om närvaro. Men

hur vanligt är det inte att anklaga Gud för livets svårigheter! Paradoxalt nog är vårt beroende av Kristi närvaro i våra liv nyckeln till förmågan att acceptera, förlåta och orka gå vidare.

Mikael Mogren med Rubljovs kända ikonmålning.

NÄR MIKAEL MOGREN besökte S:t Persgården tog han Andrej Rubljovs kända ikonmålning *Den Gammatestamentliga Treenigheten*, som ett exempel på hur det gudomliga relaterar till den här världen. "Det är en

relation mellan tre olika gestalter... Att vem är vem har gäckat konstvetarna. Vem är Sonen, Fadern och Anden?" säger Mikael Mogren.

VID FÖRSTA ANBLICKEN gestaltar ikonen tre änglar stittande runt ett bord med en kalk i mitten. De två gestalterna till höger och vänster om mittfiguren skapar ett mellanrum, som antar formen av en kalk. Enligt tolknings-traditionen av denna ikon, sitter Sonen i mitten. Det finns en tom plats vid bordet mitt framför betraktaren. Treenigheten är därmed både *i* och *med* den som vill delta.

"GÖR DET TILL min åminnelse" sade Jesus till lärjungarna. Nattvarden är början på ett delande som fortsätter med kyrkans sociala arbete; diakonin. "Deladet är en handling där treenigheten bryter in samtidigt som livets helighet manifesteras" skriver Mogren.

SÅ HUR SKA vi leva för att livets helighet skall verka? Att låta sig älskas fram och älska fram, framkallar bilden av ett rum med låga trösklar och högt i tak. I vår ofullkomlighet går vi tidvis vilse, ibland vänder vi Gud ryggen, men kärleken är tålmodig. Tillfredsställelsen är större när man gör något för någon annan än för sig själv. Numera får vardagens morgonbestyr ta sin tid. Att älska fram är viktigare än allt annat. Det ger oväntad kraft. ■

*Livets Helighet, Verbum förlag, 2013

Vad är Treenigheten?

Att försöka förstå treenigheten är ingen lätt sak. Det övergår vårt förstånd. Även lärjungen Filippos ville ha en förklaring när han sade; "Herre, visa oss Fadern" varpå Jesus kom med en motfråga; "Tror du inte att jag är i Fadern och Fadern i mig?" Innan Jesus fängslades sade han till lärjungarna "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig." Jesus lovade

dessutom att inte lämna de oroliga

lärjungarna i sticket. "Jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan hjälpare, som skall vara hos er för alltid: sanningens ande." Jesus blev människa för att vi ska lära känna Fadern, vår skapare. Anden hjälper oss att minnas vad Jesus har sagt och vägleda oss.

Treenigheten är Fader, Son och Ande. De är varandras likar men betraktas som en enhet. Ett enklare sätt att förstå tankemönstret är att tänka på ett ägg. Det består av skal, äggvita och gula och ändå är det ett ägg. Treenigheten kan egentligen aldrig förstås med intellektet, utan kan bara upplevas och erfaras, ofta när man minst anar det.

Läs Johannes Evangeliet kap.14

Från hjärta till hjärta

Vad måste en präst tillika producent tänka på vid inspelningen av en gudstjänst? I mitten av november kommer Johannes Söderberg att ansvara för inspelningarna av fyra julgudstjänster i Leksands kyrka. En förinspelad gudstjänst behöver inte vara mindre trovärdig än något inspelat live.

Johannes Söderberg är anställd som producent på SVT. Som prästvigd är han därmed också sakkunnig samordnare av alla gudstjänster som SVT sänder årligen. Han är också den som kommer att ge Sveriges befolkning möjlighet att få följa julhögtidens gudstjänster från Leksands kyrka i december. Då kan Leksands församling växa till ca 1,5 miljoner tittare sammanlagt för samtliga julgudstjänster.

"JAG HAR PENDLAT mellan altarbord och kontrollbord och båda handlar om kommunikation från hjärta till hjärta" säger Johannes Söderberg. "Det Tv är bra på är att vi når många och vi är nära." fortsätter han. Närheten ger större möjligheter att beröra tittarna. Johannes Söderberg försöker skapa en balans mellan konvention och innova-

Johannes Söderberg visar Helgmålsringning med Martin Lönnebo.

tion. Han tar som exempel en helgmålsringning med Martin Lönnebo* i sitt kök. Det existentiella temat om liv död, och dop står i bjärt kontrast mot det alldagliga köket men det gör också Martin Lönnebos personliga berättelse om sitt nöddop, som ägde rum i just detta kök, desto mer berörande.

NÄR EN MÄNNISKAS berättelse kopplas till en gudstjänst kan det bränna till. "Det är då det blir religion på riktigt" som Johannes Söderberg uttrycker det. "Jag har sett många människor sätta på sig TV-masken och då rycker förtroendet ganska fort" säger Johannes Söderberg. Det går inte att beröra någon om känslan inte är äkta, vare sig man är framför en kamera eller "på riktigt". Genom att klippa ihop kontraster, så som det alldagliga mot det högtidliga i både bild och innehåll, uppstår en dynamik som annars är svår att åstadkomma i realtid. En

gudstjänst som är förinspelad är på sätt och vis mer genuin än den som spelas in live, mycket på grund av att de som medverkar slipper överrumplas av nervositet. Det går alltid att ta om. ■

SNABBA FAKTA

INSPELINGARNA

Fyra julgudstjänster från Leksands kyrka spelas in 14-16 november i år. Julbönen som sänds mellan Kalle Anka och Karl Bertil Jonssons Julafton har haft över 700 000 tittare.

TV-GUDSTJÄNSTER

SVT sänder 61 gudstjänster årligen sedan 1987. Programmet Helgmålsringning som började sändas 1970 varje lördagskväll, har ett intakt tittarantal på 130 000 sedan 1990.

*MARTIN LÖNNEBO

född 1930, är teolog och författare. till en mängd böcker om andlig friskvård. Han är också Biskop emeritus i Linköpings stift.

Konfirmand 1964

INBJUDAN TILL 50-ÅRIGT JUBILEUM

För dig som konfirmerades i Leksands kyrka, våren eller sommaren 1964

SÖNDAGEN DEN 18 MAJ KL.11.00

Högmässa i Leksands kyrka med efterföljande lunchbuffé och samkväm på S:t Persgården.

Anmälan senast 9 maj

Pastorsexpeditionen. 0247-807 00,
e-post: leksands.pastorat@svenskakyrkan.se

”Inne i dig öppnar sig valv bakom valv oändligt.

Tomas Tranströmer

Där golv möter vägg i Basilkan S:t Clemente i Rom från år 1188 kan man se valvbågarna från ruinerna av den ursprungliga kyrkan daterad 384. Under mosaikgolvet döljer sig ett ännu större kyrkorum med valv från den tidiga kristna församlingen.

En mässa tar form

Hur kan man tänka kring bibliska texter så att det känns angeläget och viktigt för oss idag? Utifrån den kärnfrågan har deltagarna i en bibelworkshop i Djura tillsammans med paret Helge och Björgne Hognestad utformat en Tomasmässa.

”Få människor vågar prata om hur man uppfattar Gud, oftast låter vi prästen stå för tolkningen” säger Björgne Hognestad under fikapausen. Utifrån diskussioner och erfarenheter om det gudomliga i vardagen, har deltagarna under en bibelworkshop lagt grunden till söndagens gudstjänst, som även är en Tomasmässa. I mässan representeras, passande nog,

den tro som är kryddad av tvivel och tveksamhet i form av dikter av bl.a. Tomas Tranströmer, och Sofia Rönnegård.

SÖNDAGENS TEXT ÄR hämtad från Johannes evangeliet, 5:31-36. *”Men jag har fått ett starkare vittnesbörd än det Johannes gav. Ty de verk som Fadern har gett mig i uppdrag att fullborda, just de som jag utför, vittnar om att Fadern har sänt mig.”* Gör Jesus anspråk på att vara gudomlig? Hur berör det mig?

TOMAS TRANSTRÖMERS DIKT *Romanska bågar* ger sitt svar och i ljuset av dagens evangelium ger diktens inledning och nyckelvers kanske ett förhållningssätt;

”Inne i dig öppnar sig valv bakom valv oändligt. Du blir aldrig färdig, och det är som det skall.”

”Det ger ett fantastiskt perspektiv, och är det som jag tror är Jesu- budskap; att det gudomliga finns inom oss” säger Helge Hognestad efter läsningen.

”MÅNGA INOM DEN Norska kyrkan har varit kritiska till min position och därför känner jag en djup glädje när jag möter en präst som jag kan samarbeta med.” säger Helge Hognestad till prästen Lotta Eriksson vid bibelhelgens avslutning. Som tack överlämnar han ett exemplar av sin självbiografiska bok *Prest i lånt kappe* (Präst i lånad kapp) ”Det är en bok där jag försöker beskriva min väg” förklarar han. Rubriken anspelar på den tid då Helge Hognestad återvände till kyrkan efter att ha av sagt sig prästämbetet. Under en provotid som präst i Trösel var han tvungen att låna prästkläder eftersom han då ännu inte var formellt prästvigd.

ATT DET GUDOMLIGA finns även inom oss är ingen ny tanke men den ruskar liv i de intryck vi får under vardagen och bibelns texter. Är resan mot det egna inre också en resa mot Gud? På väg hem suddas vägen bort av snöryan som oväntat slår till. En inre resa kan liknas vid denna situation; ibland vet man inte vart man är på väg. Inledningen i Sofia Rönnegårds dikt illustrerar just detta; *”jag fick börja tro på under för att komma över, jag fick först gå riktigt vilse för att kunna hitta hem...”* ■

TOMASMÄSSAN

En Tomasmässa är en alternativ gudstjänstform som gör det lättare att delta i och erbjuder en större växelverkan med deltagarna. Under mässan i Djura uppdelades läsningen av texter och dikter bland bibelworkshopdeltagarna. Ingen predikan hölls utan endast en avslutande reflektion. Namnet på mässan syftar på aposteln Tomas som tvivlade på Jesu uppståndelse. I början av gudstjänsten fick den som ville tända ett ljus i stilla bön.

Helge Hognestad

Stilla Veckan

-en inre resa dag för dag

Påskan är kyrkoårets största och viktigaste högtid. Vi firar Jesu död och uppståndelse. Genom att följa hela veckan ges tillfälle till en inre resa mot försoning, upprättelse och rening.

UTAN PÅSKEN HADE vi inte haft någon jul. Den tillkom senare. Efter Jesu uppståndelse och himmelfärd fortsatte lärjungarna att sprida det glada budskapet, evangelierna skrevs, och den fornkristna kyrkan med Petrus

och Paulus i spetsen etablerades och spreds till övriga länder i Mindre Asien. Påskan infördes i Rom ca år 160 och firades första söndagen efter den judiska påskan. Stilla Veckans första dag är Palmsöndagen. Inom den ortodoxa kyrkan börjar den på lördagen före påsk, kallad Lasarusdagen till minne av när Jesus uppväckte Lasarus från de döda.

MÅNDAG, TISDAG OCH onsdagen under Stilla veckan är förberedelsedagar.

De ger tid och möjlighet att komma till insikt om det som kommer och hur det berör oss personligen. De heliga tre påskdagarna från torsdagskvällen fram till påsknatten skulle kunna ses som en enda lång gudstjänst; en sammanfattning av frälsningshistorien i ett evigt ögonblick. I väst infaller Påskdagen alltid första söndagen efter första fullmåne efter vårdagjämningen. Då firar vi segern över döden och den uppståndne Kristus.

Palmsöndag i Leksands kyrka 2013. Barnkören tågar in.

Palmsöndagen

Passionstiden inleds. Jesus rider in i Jerusalem på en åsna – symbolen för ödmjukhet. Folket lägger ned sina mantlar och lärjungarna prisar Jesus som konung. Fariséerna ber Jesus säga till dem att sluta varpa Jesus säger; "... om de tiger kommer stenarna att ropa."

Lukas 19:28–40

Palmsöndagens gudstjänst firas med glädje. I Siljansnäs och Leksands kyrkor är det

familjegudstjänst. Barnkören tågar in i kyrkan under glädjefylld sång. Att gestalta palmsöndagen i procession med palmblad har gjorts i Jerusalem sedan 300-talet.

Till eftertanke

Vågar du lägga ifrån det du värderar högt och lita på Gud? Kan du vara uthållig i din förtröstan på Gud?

övr. läsning: Romarbrevet 5:1–5
Jesaja 50:5–10

Familjegudstjänst, kl. 11.00
Leksand & Siljansnäs kyrkor

Att vistas i ett kyrkorum kan vara en andakt i sig.

måndag

Jesus rensar templet och han driver ut köpmännen.

"Mitt hus skall vara ett bödens hus. Men ni har gjort det till ett rövarnäste..."

Läsning: Lukas 19:41–48

Till eftertanke

Vi är Guds tempel, våra kroppar likaså. Hur förvaltar du detta tempel?

tisdag

Jesus undervisar i templet och fariséerna försöker gång på gång fälla Jesus genom något yttrande.

Läsning: Lukas 20:20–21:4,

Till eftertanke

Hur påverkar din relation till Gud dig och andra i din omgivning?

Kyrkan på Tällberg: Bön i stilla veckan mån, tis. kl. 19.00

Konfirmander studerar Biblen.

Dymmelonsdag

Namnet kommer från traditionen av att ersätta kläppen i kyrkklockorna med en trä kläpp, dymmel, för att ge en dovare ton. Enligt tradition är detta dagen då Judas Iskariot sätter sitt förräderi i verket.

I årets läsning manar Jesus till vaksamhet inför den yttersta tiden och människosönens ankomst: "Var på er vakt så att inte era sinnen fördunklas av

omåttlighet och dryckenskap och livets bekymmer..."

Lukas 21:34

övr. läsning: Lukas 21:5–21:38

Till eftertanke

Tar du dig tid att närma dig Gud?

Kyrkan på Tällberg:
Dymmelosdagsbön kl. 19.00

Påskvandringen i Siljansnäs börjar med den första nattvarden.

Golgata, påskvandring i Siljansnäs.

Påsknatten

I det nedsläckta kyrkorummet tänds påskljuset –en symbol för Kristi uppståndelse. I natt läser vi hur Petrus förnekar Jesus. Under påsknattsmässan ger Långfredagens återhållsamhet vika för jubel. Döden är besegrad.

Till eftertanke

Vår trofasthet är begränsad men vi kan som Petrus lära oss av våra misstag genom ödmjukhet.

Läsning: Lukas 23:55–24:12
2Mos 12:21–28,
Kolosserbrevet 2:6–15

Leksands kyrka
Påsknattsmässa kl. 23.00

Påskdagen

Några kvinnor går till Jesu grav och upptäcker att Stenen är bortrullad, graven är tom.

Till eftertanke

Man kan begrava sig i det som varit. Är du beredd att börja ett nytt liv och släppa det gamla?

Läsning: Lukas 24:1–12,
Apostlag. 3:14–16,
Hosea 6:1–3

Påskdagsmässa, kl. 11.00 i Leksand & Siljansnäs kyrkor

Kyrkan på Tällberg:
Påskdagsbön kl 17.00
(se även program på s.12)

Skärtorsdagen

Inledningen till de tre heliga Påskdagarna. Jesus och lärjungarna friar den judiska påskmåltiden pesach. Jesus ger måltiden en ny innebörd; "Detta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig... Denna bägare är det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för er." Skärtorsdagen avslutas med att altaret kläs av.

Till eftertanke

Kristus är närvarande i nattvarden och i nattvarden befrias du från allt som har gått fel i ditt liv.

Läsning: Lukas 22:1, 22:53
Romarbrevet 5:1–5
Jesaja 50:5–10

Skärtorsdagsmässa

Djura kyrka: kl.18.30

Kyrkan på Tällberg: kl.19.00

Leksands kyrka: kl. 19.00

Siljansnäs kyrka : kl.18.00

Långfredagen

Ibland måste vi möta det svåra, bära korset som Symeon fick göra för Jesus. Att fly dagen är att inte ta in sorgen. Det är också den goda fredagen. Genom att Jesus dog på korset för våra synder vi blir alla upprättade. Korsandakten i Siljansnäs kyrka levandegör Jesu lidande på väg till Golgata. Jesu dödstimme är klockan tre på eftermiddagen, samma dag och tid som judarna slaktade påsklammet. För den som

hellre vill gå en promenad denna dag, är Via Sacra runt solvändan vid Leksands kyrka ett passande alternativ..

Till eftertanke

Vilka sår bär du på? Vill du förlåta och gå vidare?.

Läsning: Lukas 23:26–49,
Lukas 23:50–56
Filipperbrevet 2:6–8
Jesaja 53:1–12

Siljansnäs kyrka:

Korsandakt kl. 15.00

(se även program på s.12)

Nattvardsfirande under påsknattsmässan 2013

Annandagspåsk

Jesus visar sig för sina lärjungar. Segern över döden och den glädje vi känner ingår i påsktiden som sträcker sig fram till pingst.

Till eftertanke

Guds kärlek befriar oss från oss själva så att vi kan möta andras behov.

Läsning: Johannes 20:19–23
1Petrusbrevet 1:18–23
Jeremia 31:9–13

Leksands kyrka:

Ekumenisk gudstjänst kl.11.00

Siljansnäs, Olsnäsårdens kapell:

Ekumenisk mässa kl.11.00

Kvinnorna vid graven.
Påskvandring i Siljansnäs.

Linnea och Carro delar stol under samlingen i Åhls Prästgård.

Wilmer under redovisningen av de 6:e budet.

Jimmy, Axel och Nils hänger med under redovisningen.

Från stentavlor till sms

En del av konfirmationsarbetet går ut på att vi ska vara i Gud så att vi vågar bli de personer som vi är innerst inne. Det innebär att det finns en röd tråd i arbetet; dels det som angår relationen mellan Gud och människa och dels relationen människor emellan.

Konfirmanderna spexar till redovisningen av de tio budorden. Det 6:e budordet "Du skall inte begå äktenskaps brott" har alla ingredienser för en klassisk deckare: åtrå, svek, och mord. När nästa grupp redovisar det 8:e budordet "du skall inte bära falsk vittnesbörd" är det trots parodin, en skildring av en smärtsam realitet; nätkränkningar. Elaka sms är vanligast på högstadiet.* Att inte se reaktionerna på den som utsätts kan göra att förövare känner mindre empati.

UNDER EN HELKVÄLL på Åhls prästgård med temat *Kärlekens Ansikten* sammanträdde 44 konfirmander. "Vi kommer försöka prata så öppet vi kan om privata och känsliga områden, så det gäller för er att inte sprida sms och rykten...Vilket bud var det nu igen?", frågar prästen Sten Boman. Flera räcker upp händerna, detta bud

verkar vara något man minns väl. Ungdomarna delas upp i grupper och besöker olika rum: Singel-, Hetro- och HBTQ-rummen. Kyrknyckeln följer en grupp under hela kvällen.

I HBTQ-RUMMET TALAR kyrkoherde Åsa Carmesund och prästen Sten Boman med ungdomarna om homosexualitet och sex. Något sådant hade aldrig kommit på fråga under deras egen konfirmationstid. Samhället förändras men många fördomar dröjer sig kvar. Flera av tjejerna anser att det är lättare för killar än för tjejer att berätta att de är homosexuella. "Jag har sett fler killbloggar än tjejbloggar på nätet" berättar en av flickorna. Killarna i rummet tycker det motsatta; Böj är ett skälsord och förknippas med fjolighet. Hur svårt det än är att "komma ut" kan ett sådant steg sätta vänskaps- och familjerelationer på prov.

I HETRO-RUMMET ÄR öppenheten plötsligt inte lika stor. Kanske för att

det känns för nära. Det blir mycket fniss. Så småningom kryper det fram att sms och chatt är viktiga verktyg när det gäller konsten att flörta. Ingen i rummet skulle däremot tänka sig vara så elak att man ger sig ut för att vara någon annan i ett sådant sms. Att göra slut är däremot något de flesta skulle göra ansikte mot ansikte.

NÄR GRUPPEN KOMMER till singelrummet är stämningen mer avslappnad igen. "Om man inte blir glad av ett förhållande är det inte någon mening att ha det" säger en av killarna som svar på singellivets för- och nackdelar. De flesta i rummet tycker ändå att det börjar bli konstigt när man är runt 45-50 år och fortfarande singel. "Gå in på en dejting sajt och skaffa dig ett liv." är rådet till singlar. Ingen av ungdomarna verkar själva ha en parrelation i tankarna när de blickar fem år in i framtiden. De flesta har då flyttat hemifrån, pluggar eller jobbar. De flesta har förhoppningsvis en god relation till sig själv, Gud och andra människor. ■

SNABBA FAKTA

DE TIO BUDORDEN Grunden för den kristna trons etiska hållning. Jesu budord, att älska Gud och att älska varandra, sammanfattar och förstärker budorden.

***NÄTKRÄNKNINGAR** Flickor lägger mer tid på sociala medier än pojkar. Det är mest flickor i åldrarna 13-16 år som blir utsatta och är förövare. Källa: Friendsdsrapporten 2013/Friends nätrapport 2014

HBTQ Förkortning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queer.

Kyrkis är en öppen förskola i Leksands församling för barn 0-5 år, i sällskap med förälder eller anhörig. De ljusa rummen i S:t Persgårdens gavel är speciellt anpassade för lek, pyssel och gemensamma sångstunder. Så var det tänkt redan från början när församlingshemmet byggdes ut 1988. Varje vecka erbjuds något nytt pyssel. Ofta har det någon koppling till kyrkohelgens tema, men annars är det inte uppstyrt på något vis. Tanken är att alla ska känna sig välkomna oavsett trosuppfattning.

Under den senaste tiden har några nyanlända familjer från Eritrea och Syrien besökt barnverksamheten. I fjol besökte totalt 2969 barn och föräldrar Kyrkis. "Det är inte ovanligt att vi har uppåt 40 besökande per gång" säger Annika Hastegård som ansvarar för barnverksamheten.

Under fjolåret har Kyrkis samlat in 25 000 kr från fikapengarna som de vuxna betalar, barnen fikar gratis. Pengarna går nu till Manilas gatubarn, Lekterapi i Falun, Clownen Utan gränser och Falu asylkommitté.

Ett stort tack till alla fikasugna kyrkisbesökare!

Kyrkis har öppet
måndag, tisdag och
torsdag kl. 9.30-12.00.

Under påsklovsveckan
21-27/4 är det stängt.

Viljan till liv

-tro och vetenskap

Hur kan modern vetenskap påverka vår Gudsbild? Det är kärnfrågan i den sista delen av föreläsningsserien *Livets Molekyler* som Anders Liljas, professor i biofysik, håller i på S:t Persgården

Att livets ursprung skulle kunna härröras till en cell är en hisnande tanke. "Det finns en enorm vilja till liv utifrån de byggstenar som finns" säger Anders Liljas. Som både kristen och vetenskapsman medger han att han har dubbla lojaliteter. Båda områden har starka krav på sanning. "Hur kan vi hantera utsagor från olika fält som ibland kommer i kollision med varandra och hur kan modern vetenskap påverka vår gudsbild?" frågar Anders Liljas. Man skulle kunna göra som Charles Darwin, överge kristendomen helt eller se det utifrån det perspektiv att Kristus genomsyrar allt i världen. Att förkasta vetenskapen helt är däremot svårare nu än på Galileis tid.

ANDERS LILJAS TAR oss från den ge-

netiska koden, till universum och frågan om Guds existens. "Astronomerna har kommit fram till att den materia som vi kan se utgör bara 5 % av universum...Hur kan vi då förstå något som är upphov till allt detta som vi inte kan förstå?...Hur skall Bibeln förstås?" frågar han.

Anders Liljas

DET FINNS TVÅ olika riktningar som söker svar på frågan. Men ingen av dessa har stöd från det vetenskapliga samfundet; *Kreationism* är uppfattningen att världen tillkommit på övernaturlig väg. Människan är direkt skapad av Gud. Vissa grupper inom riktningen anser att jorden är mindre än 10 000 år gammal. *Intelligent Design* hävdar att en intelligent skapare är upphovet till allt liv på jorden. Man motsätter sig biologins evolutionsteori. "Skapelsen är allt för komplext för att ha kunnat uppstå genom slump-

mässiga variationer och naturligt urval. Det finns stora svagheter i dessa tankegångar; "Kan vetenskapen ha så grovt fel om världens ålder och kan det vara skaparens vilja att galaxer kolliderar, stjärnor föds och dör och nya arter uppstår?" undrar Anders Liljas.

TRO OCH RELIGION har också sin evolution menar Anders Liljas. Hans egen syn på Gud baseras på en tanke om ett universum som också är Guds kropp; "Allt vi ser och även det vi inte kan se är Gud" Bilden överensstämmer med det som Paulus skriver i Romarbrevet: "vi är fastän många, en enda kropp i Kristus".

INOM SVENSKA KYRKAN finns det ingen direkt konflikt mellan religion och evolution. Men många anser att evolutionen inte helt kan förklara människans fria vilja. Vetenskapen och skapelseberättelserna svarar på olika frågor. Där vetenskapen söker svar på frågan *hur*, söker Bibeln svar på frågan *varför*. "Bibeln är en frälsningshistoria. Utifrån en rådande harmoni med Gud gick något snett. Det förutsätter tanken om paradiset och människans relation med Gud... Det är då det bränner till med dessa frågor om människosyn, vetenskap och synen på Gud" säger Kyrkoherde John Sund efter föreläsningen. ■

Herdens Ruta

Att vara kristen

Det har varit en mycket märklig vinter. Jag hade sett fram emot skridsko- och skidturer på Siljan men av det blev inget. Vi människor kan åka till månen och utforska livets minsta molekyler men över vädrets makter råar vi inte. Som en klok fiskargubbe vid kusten uttryckte det: "Havet styr vi inte över, det förhåller man sig till"

Hur förhåller vi oss till livet? Det liv som var och en av oss fått som gåva ur Skaparens hand? Hur lever vi ett sant och meningsfullt liv? Omkring detta finns mycket att säga. Om detta talar vi i kyrkan varje söndag och vårt rika kyrkoår hjälper oss reflektera över vårt eget liv i ljuset av Jesus Kristus som vi tror levde ett sant, äkta och meningsfullt liv. Vi följer inte bara en förebild, utan vi tillhör honom och är samman-

vävda med hans livsberättelse. Särskilt tydligt blir detta i påskens firande. Det viktigaste med Jesus var inte det han sa utan det han gjorde. Och han gjorde det för oss. Som vi sjunger i psalmen 442. "Han gick den svåra vägen. Han bar sitt eget kors. Han bad: Min Gud förlåt dem. Han led och dog på Golgata. Han gjorde det för oss, för alla och för oss". Därför när vi vandrar vår livsväg så tror vi att han alltid är nära, han är där.

Vad är det att vara kristen? Det är att tro att Jesus öppnat vägen till Gud och själv visar oss vägen framåt som pilgrimer på väg till Guds rike. Ett rike som vi redan här och nu kan få en försmak av genom nådens medel. Nådens medel som är bönen, bibeln och församlingsgemenskapen kring dopet och nattvarden. Att vara kristen handlar alltså om att höra ihop med Kristus.

När jag hade konfirmander fick de alltid lära sig psalmen 45 utantill. Om de inte kom ihåg någonting så skulle de varje fall ha lärt sig den utantill. Det

är en av våra psalmer i vår psalmbok som på ett enkelt sätt beskriver kristen tro; *Jesus för världen givit sitt liv, öppnade ögon Herre mig giv!* Ta fram din psalmbok och använd den psalmen som en bön, som en hälsning från Gud till just dig. I Psaltarens 34 psalm vers 9 läser vi: *Se och smaka Herrens godhet, lycklig den som flyr till honom!* Det får vi göra när vi som församling möts i söndagens gudstjänst, söndagen som alltid är en påminnelse om vad som hände den där påskdagen i Jerusalem när kvinnorna gick till graven och fann att den var tom och påskbudskapet första gången proklamerades: Han är inte här, han är uppstånden! Låt vårt påskfirande i våra kyrkor i Leksand, Djura och Siljansnäs bli till välsignelse för oss som församlingar och till dig och mig. Och må Guds eviga kärlek nå fram till vårt innersta och viska: för dig utgiven, för dig utgjutet!

Er Kyrkoherde John Sund
john.sund@svenskakyrkan.se

Vårstädning

Med en dammvippa i hand står kyrkoherde John Sund uppflugen på en stege vid norra kyrkporten. Det är vårstädning i Leksands kyrka. Tillsammans med Agnese Eriksson, som normalt ansvarar för städningen av kyrkan, vaktmästarna och John Sund, hjälps de åt att få bort spindelväv och damm på svåråtkomliga ställen i kyrkorummet. Som ny kyrkoherde i församlingen är det också ett gyllene tillfälle att lära sig vad som finns i alla

gömmor skåp och förråd.

Varje kyrka måste ha en vård -och underhållsplan. Utan den kan man inte söka kyrkoantikvarisk ersättning. Att använda fel metoder kan orsaka skador. Agnese pekar på missfärgningen i lacken på några snidade trädetaljer på predikstolen. Att rengöra med vatten är direkt skadligt.

Ett öppet kyrkorum för besökare kräver resurser och kunskap.

Det finansieras dels av staten och dels av våra medlemsavgifter. Årligen avsätts ca 300 000 kronor för underhåll av Leksands kyrka. I förlängningen kan man se värden av kyrkorummet som en allegori över den vård församlingen behöver. Använder vi som kyrka rätt metoder? Vad behöver dammas av i våra rutiner? Dessa är relevanta frågor i planeringen och utformningen av församlingsinstruktionen, som är församlingens styrdokument. Det arbetet påbörjas i maj månad.

Kyrkoherde John Sund

Agnese Eriksson dammar av orgelläktaren

Vaktmästare Stefan Sellander tar en paus.

Den vackraste Passionsmusiken

Musikstycken speciellt skrivna för denna dag, Långfredag, innan Påskdagens glädje bryter ut.

Musik av
BACH
PERGOLESI
BUXTEHUDE
SCHÜTZ
LARS-ERIK LARSSON

Leksands kyrka
Långfredag 18/4, kl. 18.00

MEDVERKANDE:
Vokalensemble och musiker.

Trettio år som präst

Den sista mars slutar Peter Lundqvist, 62 år sin 10-åriga tjänst som präst i Siljansnäs församling.

”Jag har varit 30 år i branschen och är gammal och vill passa på att njuta av livet” säger han. Peter Lundkvist präst-

vigdes 1985 och sin första tjänst hade han ute på Lidingö. ”På den tiden var jag en riktig söderkis och bodde på Högalid.” säger Peter, som än i dag inte ruskat av sig Stockholms söderdialekt. Under sina första år som präst, arbetade Peter med kriminellt belastade ungdomar i bl.a. Rågsved, -ett område söder om Stockholm. ”Jag gillade att arbeta med ungdomarna, det var alltid raka puckar som gällde” säger Pe-

ter. Därefter blev det en sväng upp till Jämtland, och sedan Gustafs, i Säter kommun, innan han kom till Siljansnäs 2004. Vad framtiden håller är oviss ”jag bekymrar mig inte så mycket för det.” säger Peter. Han fotar gärna och har ett stort intresse för film och det italienska språket. ”Jag har länge drömt om att flytta till Italien” säger Peter. Än så länge har han inga konkreta planer på att lämna sitt hem i Laksnäs.

Johanna sadlar om

Johanna Vinter är sjuksköterska sedan många år och vikarierar nu som diakoniassistent. Hon tjänstgör fram till årsskiftet i Siljansnäs och Djura församlingar under ordinarie personals föräldraledighet.

— Hur kom det sig att du hamnade här?

— Under många år har jag funderat på att bli diakon, men jag trodde först att måste jag bli en bättre människa och mer troende.

Efter att ha gått kyrkans grundkurs fick Johanna en annan bild av Svenska kyrkan i stort och en trygg inställning till sig själv. I november 2012 fick hon en månads praktik i Siljansnäs församling och nu vikarierar hon som diakoniassistent fram till årsskiftet. Därefter

Johanna Vinter serverar gröt till frukostgästerna i Siljansnäs församlingshem.

är siktet inställt på en diakonvigning lite längre fram.

— Hur känns det nu?

— Jag är den jag är och jag vet att jag kan göra en insats. Men det är klart att det är läskigt att släppa kontrollen. Allt är helt nytt för mig.

Att arbeta som flyktingguidesamordnare eller göra storkok på gröt till

de populära grötfrukostarna för karlarna i Djura och Siljansnäs, skiljer sig markant från de uppgifter som en rutinerad sjuksköterska utför

— Tänk om jag misslyckas med gröten, det är ju inte samma sak som att koka gröt för några stycken, säger Johanna lite fundersamt. Men oron är obefogad och frukostgästerna låter sig väl smaka.

Stilla veckans gudstjänstliv

Leksands Kyrka

söndag	13/4	11.00	Palmsöndagen, Familjegudstjänst, John Sund Barnkör, mfl. Kyrkkorv/kaffe saft.
torsdag	17/4	19.00	Skärtorsdagsmessa, John Sund
fredag	18/4	11.00	Långfredagen Gudstjänst, Sten Boman, Per-Olof Lif med kyrkokör
		18.00	Passionsmusik, Långfredagskonsert (se sep.annons)
lördag	19/4	23.00	Påsknattsmessa i kyrkan, Sten Boman, mfl.
söndag	20/4	11.00	Påskdagen: Påskmessa, John Sund, Kyrkokören.
Måndag	21/4	11.00	Annandag påsk: Ekumenisk gudstjänst, Per-Olof Lif och Per Dalström

Kyrkan på Tällberg

måndag	14/4	19.00	Måndagsbön i stilla veckan, Sten Boman
tisdag	15/4	19.00	Tidagsbön i stilla veckan, Sten Boman
onsdag	16/4	19.00	Dymmelonsdagsbön, Sten Boman
torsdag	17/4	19.00	Skärtorsdagsmessa Sten Boman
fredag	18/4	19.00	Långfredagsbön, Sten Boman
lördag	19/4	17.00	Påskaftons bön, Sten Boman
söndag	20/4	17.00	Påskdagsbön Sten Boman

Djura

Söndag	13/4	16.00	Palmsöndagen, Söndagsgudstjänst, Hans Holzmänn
Torsdag	17/4	18.30	Skärtorsdagen, Skärtorsdagsmessa, Lotta Eriksson
Fredag	18/4	11.00	Långfredagen, Långfredagsgudstjänst, Lotta Eriksson
Söndag	20/4	11.00	Påskdagen. Påskdagsgudstjänst, Lotta Eriksson
Måndag	21/4	11.00	Annandag Påsk. Gudstjänsten sammanlyst till Leksand

Siljansnäs

Söndag	13/4	11.00	Palmsöndagen, Familjegudstjänst, Lotta Eriksson
Torsdag	17/4	18.00	Skärtorsdagen, Skärtorsdagsmessa, Hans Holzmänn
Fredag	18/4	15.00	Långfredagen, Korsandakt Lotta Eriksson
Söndag	20/4	11.00	Påskdagen. Påskdagsmessa, Hans Holzmänn
Måndag	21/4	11.00	Annandag Påsk, Ekumenisk messa, Olsnäsårdens kapell, Hans Holzmänn

Djura

Sockenstugan	0241-304 80
Fax:	0241-305 23
telefon- och expeditionstid: onsdag kl. 10-12	
Komminister Lotta Eriksson	070-2611632
Fritidsledare Mikael Demasure	0241-304 80
Diakoniassistent Johanna Vinter	070-2611637
Kyrkvaktmästare Lars Gunnar Look	0730-278 744

Siljansnäs

Församlingshemmet	0247-80 770
Fax:	0247-225 53
telefon- och expeditionstid: onsdag kl.10-12	
Kyrkoherde John Sund	070-2611631
Diakoniassistent Johanna Vinter	0247-80 774
Kantor Margareta Störling	80 772
Husmor Eva Hurtig	80 773
Kyrkvaktmästare Håkan Stolt	80 775
Kyrkvaktmästare Jocke Bäck	80 775

Leksand

Kyrkoherde John Sund	070-2611631
Komminister Per-Olof Lif	070-2611634
Komminister Sten Boman	070-2611635

PASTORSEXPEDITIONEN

0247-80 700

Kyrkallén 23, 793 31 LEKSAND
Fax: 0247-80 790
Öppet måndag-fredag under kontorstid
Präst på expeditionen tisdag och onsdag kl.10-12
e-post: leksands.pastorat@svenskakyrkan.se

Kyrkobokföring Lena Arons Dahler	0247-80 700
Kyrkokamrer Roger Arvids	80 710
Ekonomi/Lönass. Marie Wohlin	80 711
Informationssekreterare Ingrid del Castillo	80 703

S:T PERSGÅRDEN

0247-80 740

Fax:	0247-80 791
Husmor Anette Hasselberg	80 740
Husmor Lena Hållander	80 740
Diakon Janne Rydell	80 747
Diakon Birgit Arvids	80 750
Fritidsledare Annika Hastegård	80 743
Församlingspedagog Mikael Demasure	80 749
Fritidsledare Lisa Stenberg Knutz	80 743
Organist Mikael Boström Eric'	80 760
Kantor Fumiko Okino	80 761

KYRKAN PÅ TÄLLBERG

0247-80 715

Siljansvägen 450, 793 70 TÄLLBERG
telefon- och expeditionstid: onsdag kl. 10-12

RELATIONSAKUTEN

0247-80 748

KYRKOÅRDSEXPEDITION

0247-80 720

telefon- och expeditionstid: måndag-torsdag kl. 10-12
Kyrkogårdsföreståndare: Lars Gyllenhak

Helig Mark, Påsk!

LEKSANDS KYRKA 12 APRIL KL. 15.00
En meditativ stund där du får möta
påskens budskap på dina egna villkor till
stämningsfull musik.

TAIZÉ I KYRKAN

LEKSANDS KYRKA
12 APRIL KL 18.00
10 MAJ KL 18.00

Ge dig själv
en stund av
rofylld
meditativ
sång.

PÅSK VANDRING

i Siljansnäs
tisdag 15/4 . kl 14.00
för allmänheten med start
i församlingshemmet.

Välkomna!

